

MANNVIT

Efni til innþéttingar sprungna í slitlagi brúa

Gísli Guðmundsson

16. ráðstefnan um Rannsóknir Vegagerðarinnar - 27. október 2017

Traust
Vísýni
Þekking
Gleði

Efni til innþéttingar sprungna

Inngangur

Venja Vegagerðarinnar hefur verið, að hafa ekki vatnsvarnarlag í yfirborði steyptra brúa úti á landi.

Mannvit hefur rannsakað virkni mismunandi vatnsvarnarefni sem mögulega kosti til þess að þétta yfirborð steinsteypu.

Efnin sem hafa verið rannsökuð er af mörgum toga, s.s:

- sementsbundin
- tjörubundin
- fleiri gerðir efna eins og t.d. Sílanefni.

Efni til innþéttingar sprungna

Inngangur

Vatnsvarnarlag samanstendur af malbiki og tveggja þátta þéttiefni eða tjörupappa. Þykir frekar dýr og óhagkvæm lausn.

Dæmi um einangrun brúargólfs milli steypu og malbiks.

Efni til innþéttingar sprungna

Inngangur

Í þessari rannsókn voru mismunandi efni skoðuð og hagkvæmast þótt að nota bikþeytu til þess að þétta steypuyfirborð undir malbik.

Rannsókn frá 2014.
Bikþeyta á yfirborði prófsýnis.

Efni til innþéttingar sprungna

Inngangur

Þétting á yfirborði á veðrunarþolinni steypu. Eitt af þeim efnum sem Mannvit hefur skoðað er sementsbundið efni sem kallast XYPEX Concentrate.

Vegagerðin notaði efnið á stöpla Breiðbalakvíslar árið 1993, en brúin er frá 1972. Efnið var borið á yfirborð stöplanna. Virkni Xypex Concentrate er þannig að virka efnið í því vex (fellur út) í lekum sprungum og holrýmum.

Efni til innþéttingar sprungna

Inngangur

Mannvit tók sýni úr brúnni árið 2005 og rannsakaði virkni efnisins, en sýni voru einnig send erlendis í frekari rannsókn. Sýni voru einnig tekinn úr brúnni sl. sumar (2017) og þau send í rannsókn erlendis.

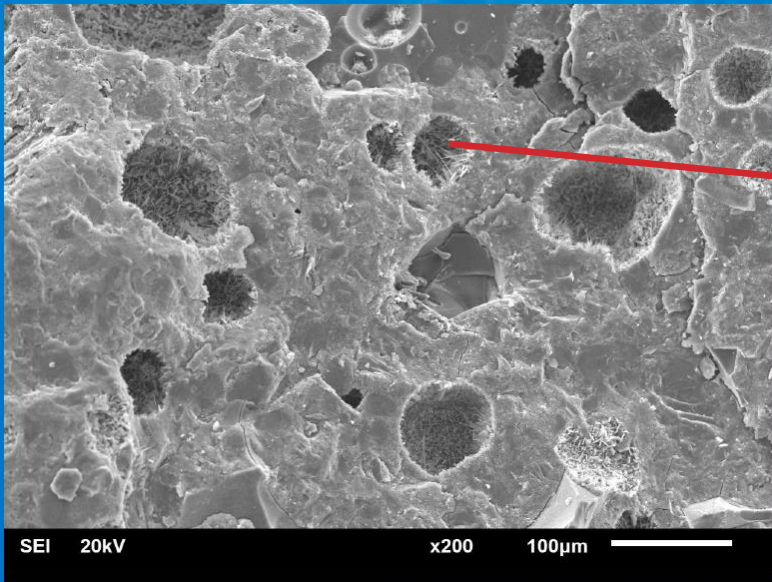
Sýnatökustaðir árið 2005.

Efni til innþéttingar sprungna

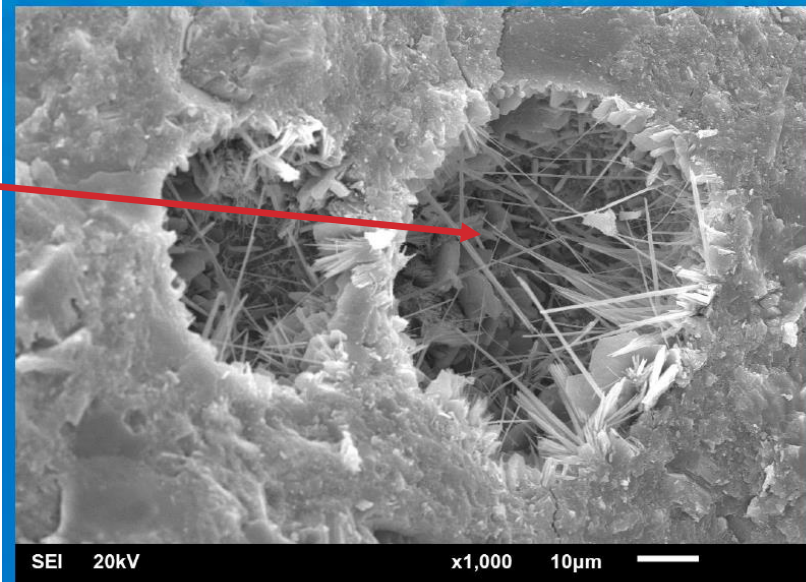
Inngangur

Efnið virðist hafa verulega virkni. Eftir 24 ár – á 0,8 cm dýpi frá yfirborði.

2017 SEM Imagery – 8mm from surface

2017 SEM Imagery – 8mm from surface

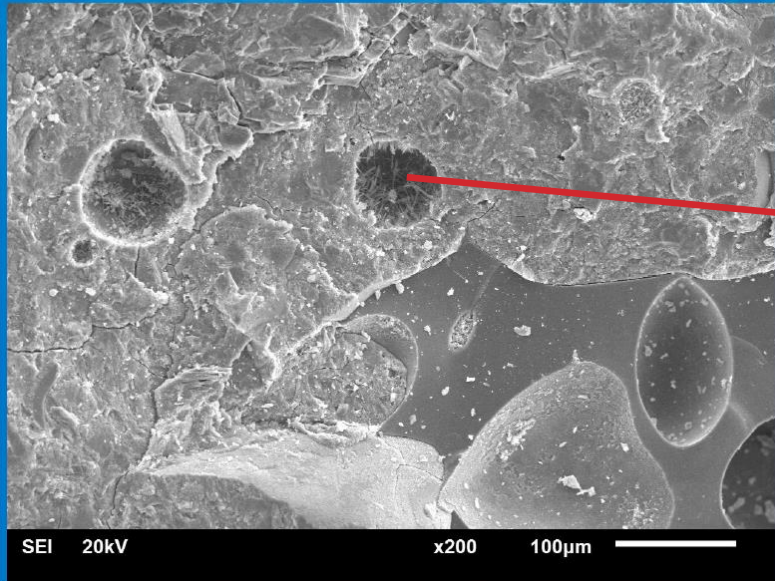

Efni til innþéttingar sprungna

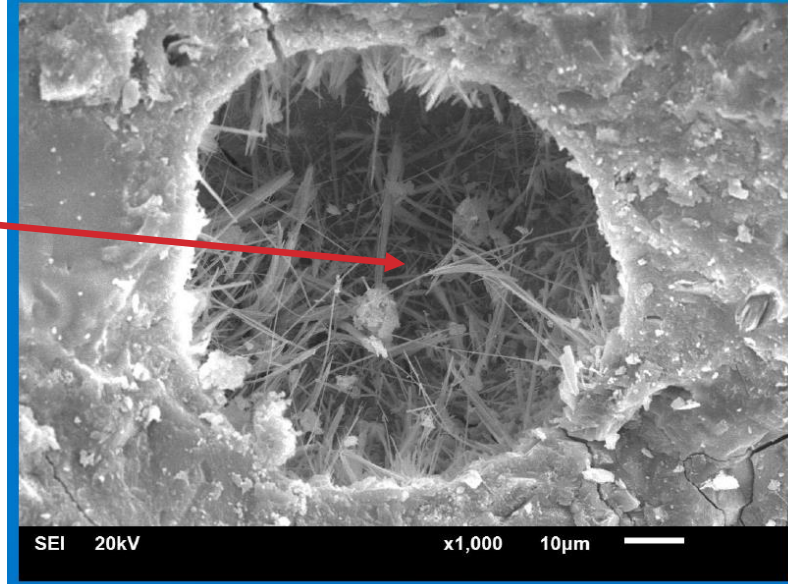
Inngangur

Efnið virðist hafa verulega virkni. Eftir 24 ár – á 15 cm dýpi frá yfirborði.

2017 SEM Imagery – 150mm from surface

2017 SEM Imagery – 150mm from surface

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Markmið verkefnisins er að mæla með þéttiefni til þess að þetta sprungur í yfirborði steypu og er nothæft á lárétta og lítt hallandi fleti.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Vegagerðin mælti með að kanna virkni eftirfarandi efna til að þétta lekar sprungur í steinsteypu:

- Radcon formula #7
- Maleki LL100
- XYPEX Concentrate (notað sem viðmiðun)

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Radcon formula #7 og Maleki LL100 eru í vökvaformi, en Xypex Concentrate er sementsbundið efni. Maleki LL100 er sílanefni.

Efnin voru borin á yfirborð sýnanna samkvæmt leiðbeiningum frá framleiðendum. Maleki LL100 er tveggja þátta efni, þar sem grunnefni er borið á steypuyfirborðið og síðan var efnið borið á steypuna.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Í fyrri rannsóknum hafa mismunandi prófunaraðferðum verið beitt, eins og t.d. klóríðleiðni. Í þessari rannsókn var eingöngu stuðst við s.k. sprunguprófun, en það er heimagerð aðferð. Henni var einnig beitt í áður nefndum rannsóknum.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Prófunaraðferðin gengur í megindráttum út á að mæla leka í gegnum sprungu í prófhlut úr steinsteypu.

Prófunin var framkvæmd þannig að steypusívalningur með 10 cm þvermál er sagaður niður í 5 cm þykkar sneiðar. Þrjár sneiðar voru prófaðar fyrir hvert þéttiefni og hverja steypublöndu. Þannig var reynt að gera rannsóknina marktæka.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Hver sneið var klofin í tvennt þvert á endafletina. Reynt var að kljúfa hverja sneið þannig að helmingarnir yrðu jafn stórir. Brotin voru síðan sett saman, komið fyrir í gúmmíhulsu og hert að með hosuklemmu. Sprunguflöturinn í hverju sýni er um 10 cm á lengd og um 5 cm á breidd eða um 50 cm² að flatarmáli. Gúmmíhulsan var höfð það löng að um 800 mL af vatni rúmuðust í henni ofan við sneiðina, miðað við að steypusneiðin væri neðst í hulsunni. Stálteinn var rekinn í gegnum topp hulsunnar og hún látin hanga við efri brún fötu þannig að steypusneiðin snerti aldrei vatnsborð í fötunni.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Radcon formula #7 og Maleki LL100 voru borin á þá hlið sem snéri upp að vatnsborðinu, en Xypex Concetrade var borin á neðri hlið sýnisins, þess er var í lofti.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Í þessari rannsókn voru útbúnar þrjár blöndur, allar með fylliefni frá Hólabrú í Hvalfirði. Blönduhlutföllin voru þau sömu, dæmigerð brúarsteypa með

- v/s-hlutfall 0,4 og um 400 kg/m³ af bindiefni og
- loftinnihald 6% (áreitisflokkur XF4).

Efni til innþéttingar sprungna

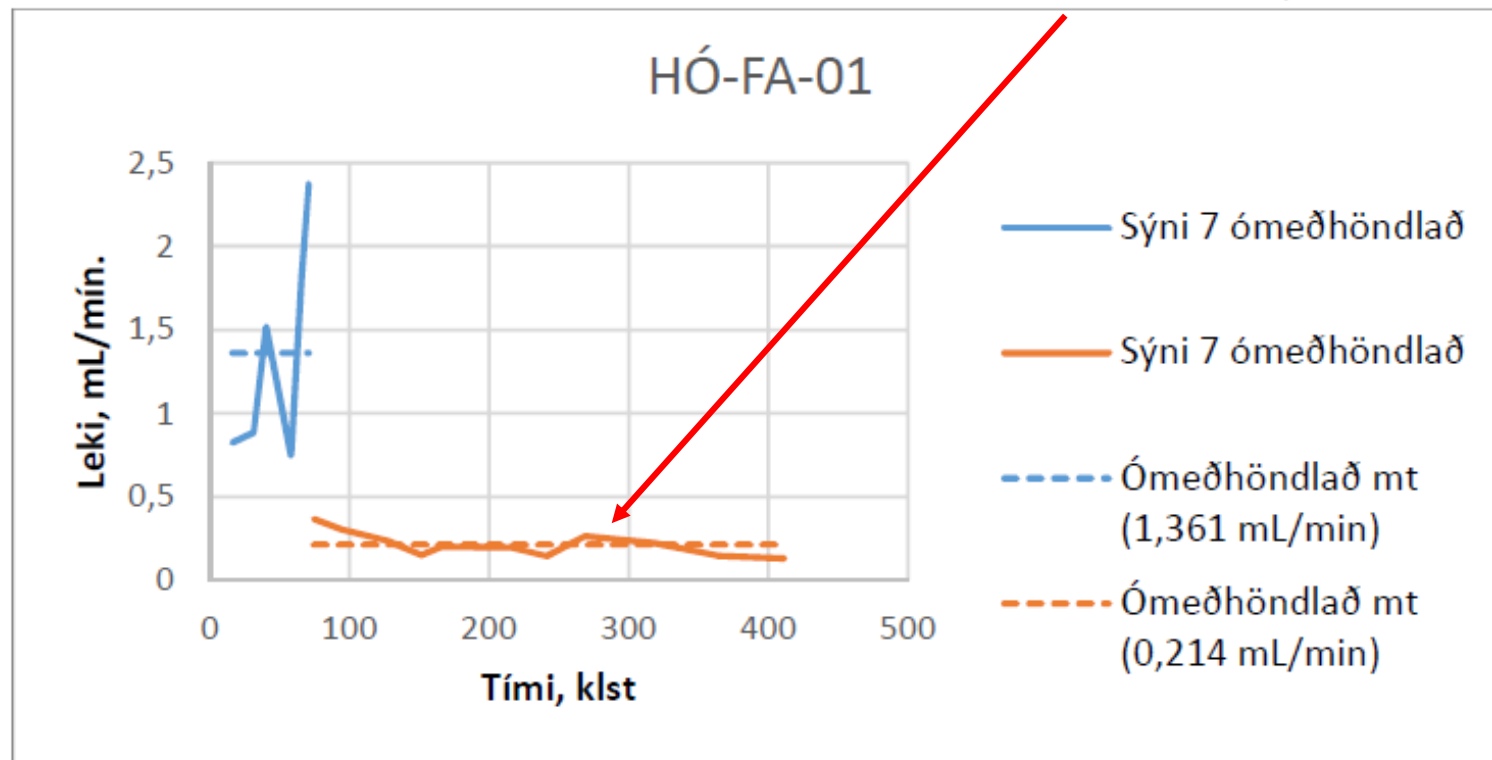
Núverandi rannsókn

Viðmiðunarsteypa (HÓ-A-4) var steipt með norsku Anlegg sementi, með 4 % viðbættu kísilryki. Síðan voru steiptar tvær steypur með flugösku sementi, annars vegar með Standard FA (með 20 % flugösku) og 4 % viðbættu kísilryki (HÓ-FA-01) og hins vegar Anlegg sement með 30 % af viðbættir flugösku og 4 % af viðbættu kísilryki (HÓ-FA-30-3). Sementstegundirnar tvær, flugaskan og kísilrykið eru frá Norcem AS.

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

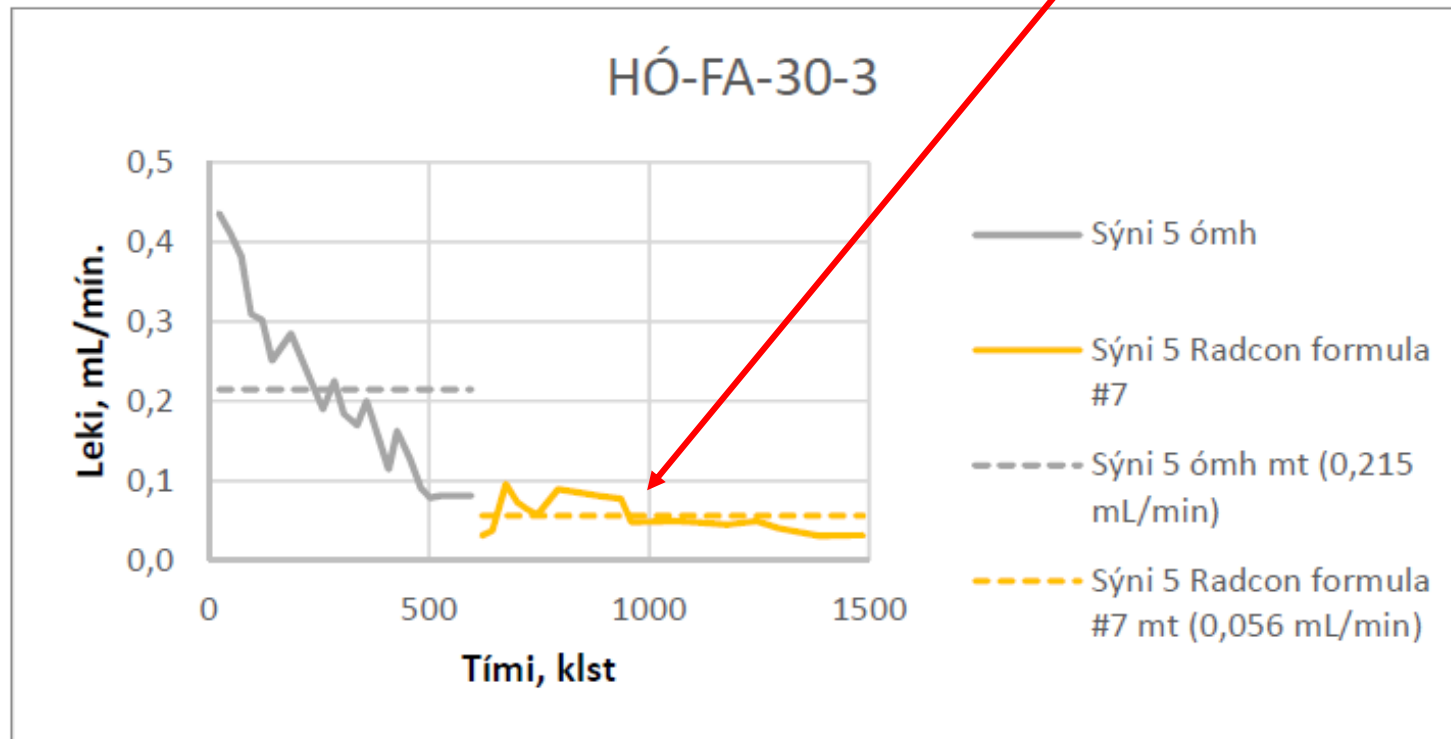
Leki um 4 dropar á mínútu
Prófunin stóð í 16 dagar

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

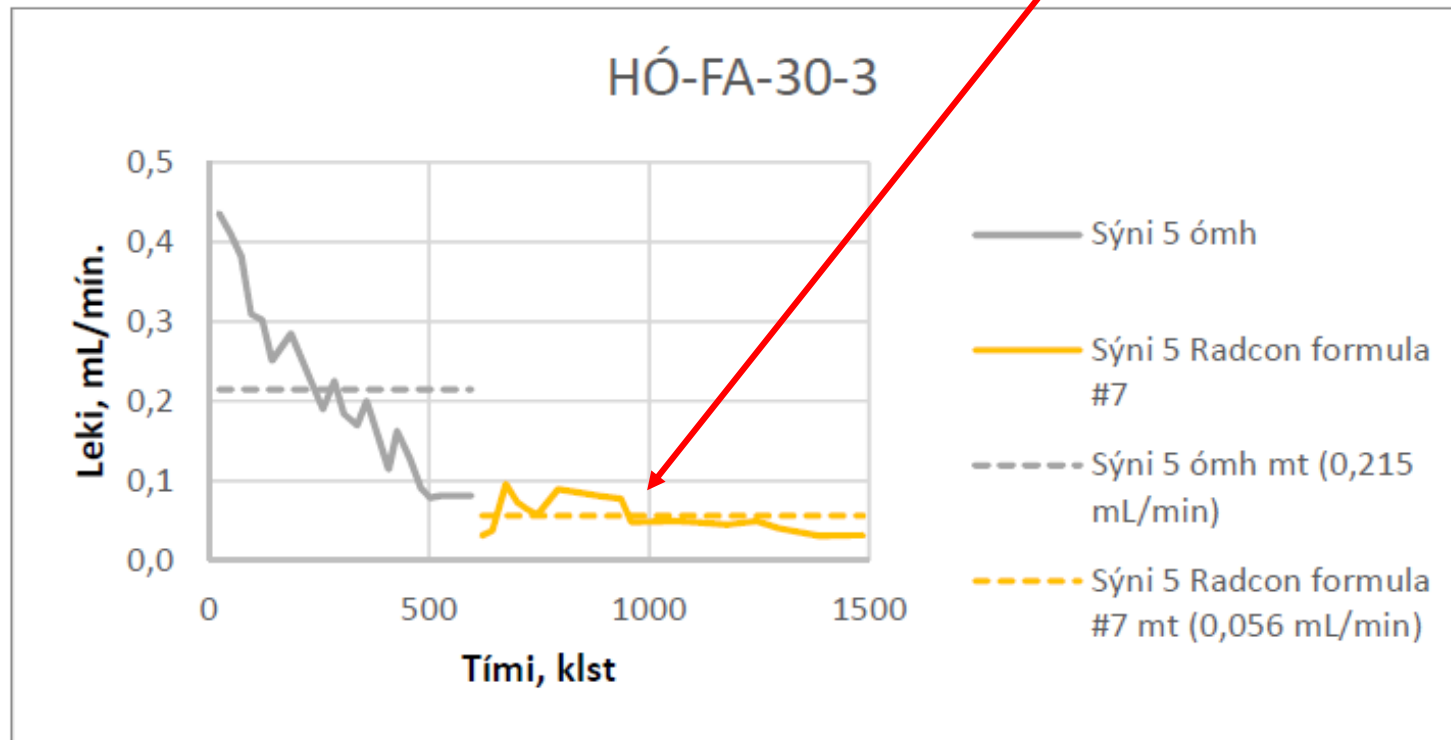
Leki um 1 dropi á mínútu
Prófunin stóð í 62 dagar

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Leki um 1 dropi á mínútu
Prófun í 62 daga

Efni til innþéttingar sprungna

Núverandi rannsókn

Tafla 1: Meðaltalsleki (mL/min) í ómeðhöndluðum og meðhöndluðum sýnum. Prósentumerkið sýnir hvort lekinn hafi aukist (>100) eða minnkað (<100) miðað við ómeðhöndlað sýni.

	Ómeðhöndlað			Radcon Formula #7			Maleki LL100			Xypex Concentrate		
	Ómeðh.	ómeðh.	%	Ómeðh.	meðh.	%	Ómeðh.	meðh.	%	Ómeðh.	meðh.	%
HÓ-A-4	0,163	0,131	80	0,182	0,172	94	0,196	0,414	211	0,231	0,057	25
HÓ-FA-01	0,853	0,145	17	0,632	0,055	9	0,612	0,030	5	0,754	0,059	8
HÓ-FA-30-3	0,175	0,139	80	0,202	0,121	60	0,226	0,107	47	0,187	0,073	39

Efni til innþéttingar sprungna

Samantekt

- Í ómeðhöndluðum sýnum er algengt að lekinn minnki með tíma.
- Erfitt að prófa sýni með tiltölulega mikinn leka ($> 0,2$ mL/mín – 4 dropar á mín.).
- Einnig sveiflaðist lekinn verulega og erfitt reyndist að ná stöðugum leka.
- Þrátt fyrir ofangreindar takmarkanir þá er ljóst að virkni Radcon formula #7 og Maleki LL100 þéttiefna er nokkur í steinsteypu með flugöskusementi.
- Þegar efnin voru prófuð á steypu með 20 % flugösku, þá minnkaði lekinn verulega miðað við ómeðhöndlað sýni.
- Lekinn minnkaði einnig hjá sýnum með 30 % flugösku en ekki eins mikið og hjá sýnunum með 20 % flugösku.
- Virkni efnanna tveggja var engin í sýnum úr steypu án flugösku, þ.e. þeim steypum sem Vegagerðin notar í dag.
- Í samanburði við Xypex Concentrate þá er virkni Radcon formula #7 og Maleki LL100 þéttiefna ekki eins mikil.